VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Infrastruktury**
(nr 302)
z dnia 3 lipca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 302)

3 lipca 2019 r.

Komisja Innowacyjności, obradująca pod przewodnictwem posła **Jerzego Polaczka (PiS),** przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o inwestycjach w zakresie budowy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku (druki nr 3454 i 3544).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jarosław Kapłon** zastępca dyrektora Departamentu Lokalizacji Inwestycji w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Kessel, Jakub Sindrewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Jakub Bennewicz, Radosław Iłowiecki** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji, która została zwołana ze względu na poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania poselskiego projektu ustawy o inwestycjach w zakresie budowy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, druki nr 3454 i 3544. Witam przedstawiciela wnioskodawców pana posła Smolińskiego, witam panie i panów posłów.

Przechodzimy teraz do rozpatrzenia poprawek. Zgłoszono ich cztery. Będę prosił przedstawicieli wnioskodawców o krótkie uzasadnienie, jeśli pojawi się taka potrzeba. Pierwsza poprawka: „odrzucić projekt ustawy”. Nie będę pytał o uzasadnienie, może ktoś z państwa chce powiedzieć kilka zdań na ten temat? Jeśli nie, głosujemy. Kto jest za propozycją poprawki dotyczącej odrzucenia projektu ustawy? (8) Kto jest przeciw? (14) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Dziękuję.

Za 8 głosów, przeciw 14, nikt się nie wstrzymał od głosu. Poprawka została odrzucona.

Następna poprawka: „Tytułowi ustawy nadać brzmienie: «ustawa o przejęciu terenu Westerplatte przez Skarb Państwa»”. Proszę bardzo, pan przewodniczący Olszewski.

Poseł Paweł Olszewski (PO-KO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, w tym miejscu warto wskazać, iż poprawka złożona przez Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska z inicjatywy pani poseł Agnieszki Pomaskiej zmierza do tego, aby dostosować tytuł ustawy do rzeczywistych warunków i pokazać prawdziwe intencje projektodawców w zakresie omawianej sprawy. Prawda jest taka, że kiedyś przyszło nam już bronić Westerplatte przed najeźdźcami, dzisiaj musimy bronić tego miejsca przed rządem Prawa i Sprawiedliwości…

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Panie przewodniczący, bez takich porównań, jeśli mogę prosić. Proszę o wyważony język.

Poseł Paweł Olszewski (PO-KO):

Jeśli pan pozwoli, panie przewodniczący, powtórzę jeszcze raz: kiedyś przyszło nam bronić Westerplatte przed najeźdźcami, dzisiaj musimy bronić Westerplatte przed rządem Prawa i Sprawiedliwości.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Panie pośle, panie przewodniczący, proszę nie porównywać rządu Rzeczypospolitej Polskiej. Mogę prosić o brak tego rodzaju odniesień?

Poseł Paweł Olszewski (PO-KO):

Panie przewodniczący, wiem, że to boli, bo prawda zawsze boli. Chcą państwo przejąć Westerplatte…

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

To jest niedopuszczalne porównanie.

Poseł Paweł Olszewski (PO-KO):

… nie w celu budowy muzeum, ale tworzenia swojej historii i zabrania Gdańskowi tego, co mu się od zawsze należało. Stąd poprawka pani poseł Agnieszki Pomaskiej, która wskazuje, że nazwanie tej haniebnej ustawy: „o przejęciu terenu Westerplatte przez Skarb Państwa", ma pełne uzasadnienie. Mam nadzieję, że państwo pójdą po rozum do głowy, zreflektują się i poprą treść poprawki.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Jeden głos za, jeden przeciw. Pani poseł Anna Paluch.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Dziękuję. Oburzające wystąpienie przedstawiciela Klubu PO, referującego wniosek pani poseł Pomaski. Nauczcie się państwo odmieniać nazwiska: ta Pomaska, tej Pomaski. To nie jest przymiotnikowe nazwisko, ale rzeczownik. Nauczcie się poprawnej polszczyzny. To po pierwsze.

Teraz kwestia podstawowa. Przypominam państwu, że Westerplatte nie jest własnością miasta Gdańska, ale symbolem, do którego prawo mają wszyscy. Jestem z Podhala i wszyscy mieszkańcy mojego okręgu wyborczego uważają Westerplatte za punkt honoru naszego narodu. To nie jest własność miasta Gdańska, ale Polski. W związku z powyższym faktem, nie można dopuścić, żeby miasto Gdańsk zawłaszczało coś, co powinno być ogólnonarodowym dobrem. I tak jest, bo istnieje w naszej historycznej świadomości i pamięci. Dlatego niezbywalnym prawem rządu Rzeczypospolitej Polskiej jest, aby ten symbol utrzymać w należytym stanie i warunkach, żebyśmy nie musieli się wstydzić za rupiecie, chabazie, śmieci, mówiąc kolokwialnie. Gdyby historyczne zabytki sztuki wojennej były należycie utrzymywane, nie trzeba by uciekać się do poselskiego projektu. Proszę traktować mój wniosek jako sprzeciw, wobec tego, co usiłuje przedsięwziąć opozycja. I jeszcze pomawiają rząd Rzeczypospolitej Polskiej o próbę zawłaszczenia. Westerplatte nie jest własnością miasta Gdańska.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję. Zgłaszał się pan poseł Grabarczyk. Czy chodzi o głos za propozycją poprawki? Teraz jesteśmy w punkcie: rozpatrzenie poprawki dotyczącej zmiany nazwy ustawy. Dopuszczam jeszcze jeden głos za. Proszę o wypowiedź.

Poseł Cezary Grabarczyk (PO-KO):

Dziękuję. Bez emocji, czysto merytorycznie. Proszę wczytać się w art. 18 ust. 3: „Z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy Muzeum Westerplatte stała się prawomocna, grunty stają się własnością Skarbu Państwa". Ta propozycja odzwierciedla istotę, którą reguluje to przedłożenie. W związku z tym, apelujemy – nie wstydźmy się i poprzyjmy tę propozycję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję. Proszę o głos przedstawiciela wnioskodawców, pana posła Smolińskiego. Proszę o opinie do tej poprawki.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Najpierw chcę ustosunkować się do wypowiedzi posłów w konkluzji do mojego wniosku. To nie jest ustawa o przejęciu terenu, ale inwestycjach. Przejęcie terenu jest tylko elementem ustawy. Natomiast należy podkreślić, że teren Westerplatte, pola bitwy to około 60 ha, w tym miasto Gdańsk posiada 9 ha, tj. 15%. Ile dokładnie zostanie objęte inwestycją, będzie wynikało od decyzji wojewody. Na tym etapie będą konsultacje zarówno z samorządem, jak inwestorem lub beneficjentem, czyli Muzeum II Wojny Światowej. To się dopiero okaże. Większość terenów należy do Skarbu Państwa. Częścią gruntów

zarządza prezydent Gdańska, który wykonuje obowiązki starosty w imieniu Skarbu Państwa. Natomiast nie jest tak, że cały teren należy do miasta, które zostaje pozbawione własności. Powtarzam, 15% pola bitwy to własność miasta Gdańska. To też trzeba uszanować jako zgodne z prawdą. Wobec tego, wnoszę o odrzucenie poprawki.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Mam prośbę do przedstawicieli Biura Legislacyjnego o opinię w tej sprawie.

Legislator Jakub Bennewicz:

Dziękuję. Chcemy zwrócić uwagę, że poprawka zmierzająca do zmiany tytułu niosłaby ze sobą implikację w postaci niezgodności tytułu z treścią ustawy. Rodziłaby konsekwencje – należałoby zmienić szereg innych przepisów, aby zapewnić spójność terminologiczną. Zatem jest to kwestia ujednolicenia. Gdyby przyjąć poprawkę, należałoby zmienić inne przepisy. Przykładowo, termin „przejęcie” nie występuje w przepisach ustawy.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do głosowania. Ma pan pytanie do przedstawiciela wnioskodawców? Proszę bardzo, pan przewodniczący Żmijan.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Mam pytanie do posła, przedstawiciela wnioskodawców. Panie pośle, jeśli jest tak, jak pan powiedział, że to nie jest ustawa o przejęciu gruntów miejskich przez Skarb Państwa, ale ustawa, dająca możliwość realizacji konkretnej inwestycji (pan poseł podkreślił, że grunty miejskie to jedynie 15%), moje pytanie jest następujące: jak duża będzie to inwestycja, że nie może zmieścić się na powierzchni 85%, które są w gestii Skarbu Państwa? Proszę wyraźnie powiedzieć, na czym polega problem? Dziękuję.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Oczywiście, że konsekwencją budowy plenerowego Muzeum Westerplatte jest konieczność uregulowania stanu prawnego całego terenu. Jeżeli chcemy budować częściowo na gruntach Skarbu Państwa, a częściowo na gruntach gminy, musimy uregulować ten stan. W przeciwnym razie będziemy mieli konflikty pomiędzy jednym a drugim właścicielem. Do tej pory nie można było niczego zrobić, bo przedstawicielom miasta nie udało się dogadać ze Skarbem Państwa, niezależnie kto go reprezentował, ani Skarbowi Państwa z jednostkami specjalnymi wojska, ani przedstawicielom miasta z tymi jednostkami wojska. Obecnie, po wprowadzeniu ustawy, będzie można uregulować ten stan, co pozwoli zrealizować inwestycję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem pierwszej poprawki? (8) Kto jest przeciw? (19) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Dziękuję.

Za 8 głosów, przeciw 19, nikt się nie wstrzymał od głosu.

Przechodzimy do omówienia drugiej poprawki, polegającej na skreśleniu art. 18. Proszę przedstawiciela wnioskodawców o uzasadnienie.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Dziękuję. Chodzi o wykreślenie przepisu mówiącego o wywłaszczeniu. Konsekwencją wykreślenia art. 18 byłoby skreślenie art. 19. Artykuł 18 mówi o wywłaszczeniu i sposobie wywłaszczenia, natomiast art. 19 głównie dotyczy oddania w użytkowanie, jak również przeliczenia odszkodowania. W związku z tym, jeden artykuł jest ściśle powiązany z drugim.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Chcę zapytać przedstawicieli Biura Legislacyjnego, czy możemy przegłosować łącznie poprawki drugą i trzecią z uwagi na konsekwencje?

Legislator Jakub Bennewicz:

Wydaje się nam, że powinniśmy głosować osobno, ponieważ to nie są połączone uwagi. Przy okazji, korzystając z głosu, chcę powiedzieć, że podobnie jak w przypadku zmiany

tytułu, wykreślenie przepisów rodziłoby konsekwencje legislacyjne. Ustawa byłaby niespójna bez tych dwóch artykułów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Chciałem o to zapytać, pan mecenas mnie wyręczył. Czy jest jeszcze głos za lub przeciw? Proszę, pan poseł Grabarczyk.

Poseł Cezary Grabarczyk (PO-KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ponieważ nie zdecydowaliśmy się na zmianę tytułu, tym bardziej nie powinniśmy zostawiać w ustawie przepisu, który pozwala zająć cudzą własność. To jest własność gminy – własność chroniona konstytucją. Konstytucja przynajmniej w dwóch przepisach stanowi, iż gmina ma prawo własności, które podlega ochronie sądownej. Dlatego popieram poprawkę i dzięki wykreśleniu art. 18 pozostanie tylko cel dotyczący podziału, który można zrealizować na 85% pola bitwy.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Smoliński prosił jeszcze o głos.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wracamy do dyskusji z pierwszego czytania. Omawialiśmy to już wszystko. Chcę podkreślić, że jest ochrona własności, szanujemy ją, ale konstytucja również przewiduje możliwość wywłaszczenia za stosownym odszkodowaniem. Ustawa przewiduje takie rozwiązanie. Wywłaszczony podmiot otrzyma stosowne odszkodowanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem drugiej poprawki? (8) Kto jest przeciw? (19) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Dziękuję.

Za 8 głosów, przeciw 19, nikt się nie wstrzymał od głosu. Poprawka nie otrzymała większości.

Przechodzimy do trzeciej poprawki polegającej na skreśleniu art. 19. Czy pani poseł chce krótko uzasadnić?

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Jeszcze raz podkreślę. Artykuł mówi głównie o ustaleniu wysokości i wypłaceniu odszkodowania. W związku z tym, jest to pokłosie ewentualnego wykreślenia art. 18.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze inne głosy? Jeśli nie ma, przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 3? (8) Kto jest przeciw? (19) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Dziękuję.

Za 8 głosów, przeciw 19, nikt się nie wstrzymał od głosu.

Przechodzimy do omówienia poprawki nr 4 polegającej na nadaniu nowego brzmienia art. 35. Proszę przedstawiciela wnioskodawców o uzasadnienie.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Dziękuję. To jest poprawka mówiąca o zmianie *vacatio legis* na termin po 1 września. Jak państwo wiedzą, w projekcie ustawy jest mowa o wywłaszczeniu w momencie uzyskania pozwolenia na budowę. W poprawce jest napisane: „ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia”. To spowoduje, że najwcześniej, przy najkrótszych terminach, będzie można przejąć teren w dniu 13 września. Jeśli państwo z PiS zagłosujecie za tą poprawką, udowodnicie, że nie zależy wam na przejęciu Westerplatte ze względu na swoje obchody i gości, których chcecie zaprosić na 1 września. Cały skutek ustawy mógłby być skonsumowany po 1 września. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję. Proszę o opinię przedstawiciela wnioskodawców. Pan poseł Smoliński.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Jestem przeciwny wydłużaniu wejścia w życie ustawy. Najczęściej stosowany przepis 14 dni uważam za właściwy. Pan minister wielokrotnie zapewniał, że miasto Gdańsk będzie

również organizatorem. To jest do ustalenia z ministerstwem. Celem projektu nie jest rozstrzyganie, kto będzie organizował obchody 1 września. Wielokrotnie to powtarzałem.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Proszę o głos za poprawką. Pan przewodniczący Żmijan.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Panie przewodniczący, jedno zdanie. Chciałem powiedzieć przy omawianiu trzeciej poprawki, ale nie zaszkodzi, jeśli zrobię to przy czwartej. Przed chwilą bardzo wyraźnie posłowie wyrazili, że za wywłaszczoną nieruchomość należy się słuszne odszkodowanie. Jeżeli to jest własność gminy miejskiej Gdańsk, która wyraziła w tej sprawie stanowisko, to grunt jest bezcenny, nie na sprzedaż. Mówił o tym świętej pamięci prezydent Adamowicz. Jeżeli tak jest, należy wydłużyć termin, żeby zapytać Gdańszczan, czy rzeczywiście rozumieją cel publiczny. Gdyby celem inwestycji było wzmocnienie naszego bezpieczeństwa, obronności, wtedy byłoby to zrozumiałe. Ale my chcemy wybudować tylko i wyłącznie muzeum, które można stworzyć na 85% gruntów. Zatem proszę o wydłużenie okresu. Jeżeli chcemy szanować święte prawo własności, a to jest mienie komunalne, własność miasta Gdańska, zapytajmy mieszkańców w drodze referendum, czy rzeczywiście uważają, że ten cel spełnia ich aspiracje, oczekiwania i chcą się z nim utożsamiać?

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Kobylarz, głos przeciw.

Poseł Andrzej Kobylarz (Kukiz15):

Nie, chcę odnieść się do słów pana przedmówcy, przewodniczącego. Jeżeli ten teren był tak istotny i bezcenny dla Gdańska… dobrze, ustalmy, że jest, mam pytanie, dlaczego jest on tak zaniedbywany od lat? Nic nie zostało zrobione, mimo wcześniejszych sugestii mieszkańców. Przez wiele lat nic nie robiono, żeby teren zagospodarować, upamiętnić bohaterów walki o wolność Polski. Nawet mówiono, żeby wspólnie budować z Niemcami. Zatem dzisiaj jest moment, aby dokończyć i zrobić porządek. Odnosząc się do 15% terenów, nie wyobrażam sobie, że 85% obszaru byłoby zagospodarowane i czyste, a 15% wyglądałoby jak dzisiaj, tj. brudne toalety, śmietniki, butelki i wszystko, co było negatywnie postrzegane przez turystów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję. Mieliśmy głos za i przeciw. Przechodzimy do głosowania. Pani poseł, pani uzasadniała…

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Nie, chcę wypowiedzieć się w kwestii formalnej.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

W kwestii formalnej? Z jakim wnioskiem?

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Z wnioskiem do pana przedmówcy, żeby nie powtarzał kłamstw. Nie ma zaniedbanego terenu. Proszę nie kłamać o brudnych toaletach, niezadbanych obiektach. Teraz było 45-lecie Wartowni nr 1. Nie wiem, czy pan był na jakichkolwiek uroczystościach? Proszę nie opowiadać takich rzeczy. Byłam tam tydzień, pół roku i rok temu. Proszę nie mówić w ten sposób. To, co pan powiedział, przekracza wszelkie granice. Mówienie, że chcemy budować muzeum wspólnie z Niemcami jest wielką obrazą. Proszę tego nie powtarzać. Proszę mi udowodnić, kto powiedział w ten sposób? To jest kłamstwo, które pan powtarza. Proszę tego nie mówić.

Odnosząc się do naszej poprawki, szanowni państwo, to jest po prostu papierek lakmusowy waszych intencji. Jeżeli przegłosujecie poprawkę negatywnie, będzie to dowód, że mamy rację we wszystkim, co zostało powiedziane na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu i co mówimy tutaj. Możemy powtarzać dziesięciokrotnie – chcecie wywłaszczyć cudzą nieruchomość. W ten sposób w Polsce można każdemu właścicielowi powiedzieć: „my chcemy ten kawałek ziemi, bo chcemy na coś swojego”. Na świecie nie robi się takich rzeczy. Proszę nie opowiadać, że można to robić dla wyższych celów państwowych.

Tak samo mówiliście – dla celów obronnych trzeba przejąć kawałek placu Piłsudzkiego, żeby postawić dwa pomniki.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dobrze, pani poseł, wszystko wiemy. Na koniec proszę o głos pana Smolińskiego, przedstawiciela wnioskodawców i przechodzimy do głosowania.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, ostatnio Urząd Miasta Gdańska w dniu 1 lipca udzielił odpowiedzi o nakładach, które zostały poczynione w ciągu 10 lat, a w niektórych przypadkach 20 lat. Przypominam państwu, że koszty utrzymania terenu w ciągu 10 lat, od 2009 r. do 2019 r., wyniosły 2 200 tys. zł, natomiast na uroczystości, które były organizowane 1 września w tym czasie wydano 1 500 tys. zł. Porównajmy te dwie kwoty – na uroczystości wydajemy 1 500 tys. zł, a na utrzymanie całego terenu trochę więcej 2 200 tys. zł. Przez 20 lat na utrzymanie Wartowni nr 1 o powierzchni 70 m^2, która jest Muzeum Westerplatte, o czym już mówiliśmy, wydano 100 tys. zł. Nie twierdzę, że samorząd nic nie robił. Pamiętają państwo, już o tym rozmawialiśmy. Nawet świętej pamięci Paweł Adamowicz mówił, że wstydzi się, gdyż nic tam nie zrobiono. Dajcie nam zrobić, będziecie z tego dumni, jako Gdańszczanie.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję. Przypominam, że nie prowadzimy tutaj dyskusji, wypowiadamy się w sprawie zgłoszonych poprawek za lub przeciw. Tutaj wypowiedzi były nieograniczone.

Głosujemy ostatnią, czwartą poprawkę. Kto jest za przyjęciem czwartej poprawki? (8) Kto jest przeciw? (19) Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Za 8 głosów, przeciw 19, nikt się nie wstrzymał od głosu. Poprawka nie uzyskała większości.

Mam prośbę, żeby posłem sprawozdawcą był, jak dotychczas, poseł Kilian. Czy są inne propozycje? Nie ma. Uznajemy, że pan poseł Kilian dalej prowadzi tę ustawę.

Dziękuję za przybycie, dziękuję za udział w posiedzeniu. Zamykam posiedzenie Komisji.